

Claudia Roșu
Alin Speriusi-Vlad

Drept procesual civil

Partea specială

Caiet de seminar

Ediția 4
- revizuită și adăugită -

Editura C.H. Beck
București 2019

Cuprins

Abrevieri	VII
Seminarul I. Căile de atac. Apelul	1
Seminarul II. Apelul (continuare). Căile extraordinare de atac. Recursul	13
Seminarul III. Căile extraordinare de atac. Recursul (continuare). Contestația în anulare. Revizuirea	27
Seminarul IV. Dispoziții privind asigurarea unei practici judiciare unitare în codul de procedură civilă. Proceduri speciale	43
Seminarul V. Proceduri speciale (procedura punerii sub interdicție – ordonanța președințială)	93
Seminarul VI. Proceduri speciale (ordonanța președințială – continuare – evacuarea din imobilele folosite sau ocupate fără drept)	109
Seminarul VII. Procedura privitoare la înscrierea drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii, procedura refacerii înscrisurilor și hotărârilor dispărute, cauțiunea judiciară	123
Seminarul VIII. Medierea	169
Seminarul IX. Arbitrajul	198

Seminarul X. Noțiunea, scopul și obiectul executării silite, clasificarea normelor de executare silită, titlul executoriu, participanții la executarea silită 208

Seminarul XI. Efectuarea executării silite. Prescripția dreptului de a obține executarea silită. Contestația la executare. Depunerea cu afecțiune specială. Întoarcerea executării silite 216

Seminarul XII. Urmărirea silită asupra bunurilor debitorului. Executarea silită directă 228

Bibliografie 245

Abrevieri

A.J.O.F.M.	- Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
alin.	- alineatul
art.	- articolul
A.V.A.S.	- Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului
C.civ.	- Codul civil (Legea nr. 287/2009, republicată)
C.proc.civ.	- Codul de procedură civilă (Legea nr. 134/2010, republicată)
C.proc.civ. din 1865	- Codul de procedură civilă din 1865
C.A.	- curte de apel
CF	- carte funciară
C.N.V.M.	- Comisia Națională a Valorilor Mobiliare
C.S.J.	- Curtea Supremă de Justiție
dec.	- decizie
ed.	- ediția
Ed.	- editura
H.G.	- Hotărârea Guvernului
I.C.C.J.	- Înalta Curte de Casație și Justiție
Jud.	- judecătoria
M.Of.	- Monitorul Oficial al României, Partea I
op. cit.	- opera citată
O.G.	- ordonanța Guvernului
O.U.G.	- ordonanța de urgență a Guvernului
p.	- pagina
parag.	- paragraful
Trib.	- tribunal
R.D.C.	- Revista de Drept Comercial

Seminarul I. Căile de atac. Apelul

I. Tematică

Căile de atac. Sistemul căilor de atac. Căile de atac prevăzute de lege. Dispoziții generale referitoare la exercitarea căilor de atac. Apelul. Caracterizare generală. Definiție, obiect, părți, termen. Efectele apelului.

II. Spețe

1. Apel declarat peste termen. Aprecierea motivelor¹

Prin sentința civilă pronunțată de Judecătoria Dej, s-a admis acțiunea civilă intentată de reclamanta Primăria municipiului Dej, împotriva pârâților M.R., M.R., M.P. și M.M., s-a admis cererea de intervenție în interes propriu, formulată de intervenienta „Asociația de Proprietari a blocului O.”, și în consecință, s-a dispus rezilierea contractului de închiriere încheiat între Primăria municipiului Dej, M.O. și pârâți. S-a dispus evacuarea pârâților din imobilul situat în Dej. Au fost obligați pârâții în solidar, la plata cheltuielilor de întreținere restante și penalități de întârziere aferente sumei datorate, calculate de la data scadenței și în continuare până la plata efectivă a sumei, penalități de 0,20% pentru fiecare zi de întârziere.

Sentința a fost comunicată părților la data de 25.06.2016. Pârâții au promovat apel la data de 30.07.2018. Prin întâmpinare, intimata a invocat tardivitatea apelului, arătând că acesta a fost promovat peste termenul legal de 30 de zile de la data comunicării sentinței atacate.

Prin răspunsul la întâmpinare, apelanții au arătat că au avut motive temeinic justificate de a promova apelul la data de

---

¹ C.A. Cluj, Secția civilă, decizia nr. 824/2002, în Curtea de Apel Cluj. Buletinul Jurisprudenței, Practică judiciară pe anul 2002, Ed. Lumina Lex, București, 2004.

30.07.2018, deoarece avocatul acestora se afla în concediu legal de odihnă și ei au avut domiciliul procedural ales la acesta.

a) *Ce fel de cerere era necesar să formuleze apelanții odată cu promovarea apelului?*

b) *În ce termen se exercită actul de procedură, care a fost făcut peste termenul legal, în cazul exercitării apelului?*

c) *Ce soluție va pronunța instanța de apel și cu ce motivare?*

2. Principiul disponibilității. Cerere de desființare a sentinței în apel și trimiterea cauzei la prima instanță pentru extinderea acțiunii față de două părți¹

Prin acțiunea formulată, reclamanta F.S.E. a solicitat, în contradictoriu cu pârâții Consiliul local al Municipiului Turda și Spitalul Municipal Turda, stabilirea masei succesoriale după defuncta F.I., antecesoarea acesteia, calitatea reclamantei de unică moștenitoare a defunctei, radierea din cartea funciară nr. 829 Turda a dreptului de proprietate înscris în favoarea Statului Român, precum și a celui de administrare operativă înscris în favoarea Spitalului Municipal Turda și restabilirea situației anterioare de carte funciară, în sensul reînscriserii dreptului de proprietate al defunctei F.I.

Prin sentința civilă a Judecătoriei Turda s-a admis în parte acțiunea reclamantei F.S.E. împotriva pârâților, stabilindu-se compunerea masei succesoriale după defuncta F.I. și calitatea reclamantei de unică moștenitoare a defunctei.

Instanța a constatat că prin acte administrative ulterioare s-a constituit un drept de folosință pentru o parte a imobilului în litigiu, în favoarea numiților R.P. și R.T., s-a deschis o carte funciară nouă, prin dezmembrarea ulterioară naționalizării imobilului în litigiu și s-a creat o parcelă nouă, pe care aceștia au edificat o construcție cu destinația de casă familială, pe care au intabulat-o pe numele lor.

Reclamanta nu a cerut introducerea în cauză a acestor persoane. Instanța de judecată a pus în discuția părților necesitatea introducerii în cauză a acestor persoane.

¹ C.A. Cluj, Secția civilă, decizia nr. 2107/1999, în Curtea de Apel Cluj. Practică judiciară pe anul 1999, Ed. Lumina Lex, București, 2000.

Reclamanta și pârâții au arătat că nu înțeleg să solicite introducerea terților în cauză.

Din cauza neintroducerii în cauză a numiților R.P. și R.T., instanța de judecată a respins celelalte cereri, fără să se pronunțe în fond.

Reclamanta a declarat apel împotriva sentinței, solicitând admiterea apelului, trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe, motivând că și fără numiții R.P. și R.T., instanța ar fi putut să se pronunțe în fond și cu privire la celelalte cereri.

a) *În ce situații se poate solicita prin apel, trimiterea cauzei spre rejudecare la prima instanță?*

b) *Până la ce moment procesual se poate solicita introducerea forțată în cauză a terților?*

c) *Ce soluție va pronunța instanța de apel și cu ce motivare?*

3. Apel. Efect devolutiv. Limitele devoluțiunii¹

Judecătoria Sectorului 4 București a admis acțiunea formulată de reclamantii G.N. și G.C.M. împotriva pârâtului G.G.M.C. și l-a obligat pe pârât să lase reclamanților în deplină proprietate și liniștită posesie imobilul situat în str. Bibescu Vodă, Sectorul 4, București.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța a reținut că imobilul în litigiu a trecut în proprietatea statului, fără titlu.

Împotriva sentinței a declarat apel intervenientul N.B. (chiriaș al imobilului), a cărui cerere de intervenție a fost respinsă de către judecătoria prin încheiere de ședință, ca lipsită de interes. Prin apel, intervenientul N.B. a arătat că în mod greșit s-a reținut de către Judecătoria Sectorului 4 București că imobilul în litigiu a aparținut autorilor reclamanților.

a) *Când se poate formula o cerere de intervenție accesorie?*

b) *Ce motive poate invoca în apel, persoana care nu a dobândit calitatea de parte în proces?*

c) *Ce soluție va pronunța instanța de apel și cu ce motivare?*

¹ D. Lupășcu, Curtea de Apel București. Culegere de practică judiciară civilă, 1993-1998, decizia nr. 2153/1997, Ed. C.H. Beck, București, 1999.

4. Apel. Motivare în fața instanței de apel¹

Prin sentință, Judecătoria Timișoara a respins cererea reclamantului A.P. Acesta a formulat apel, pe care nu l-a motivat în termenul legal.

La primul termen de judecată din apel, la care părțile au fost legal citate, apelantul a solicitat amânarea cauzei pentru angajarea unui apărător.

- Care este termenul în care poate fi formulat apelul?*
- La care instanță se poate depune cererea de apel?*
- Ce soluție va pronunța instanța de apel cu privire la cererea apelantului de amânare?*

d) În ce limite se va pronunța instanța de apel?

e) Motivați soluția.

5. Formularea de cereri noi în apel. Inadmisibilitatea acestora²

Instanța de fond a admis cererea formulată de către reclamantă și a dispus obligarea pârâtei la plata unei sume, reactualizată cu titlu de daune interese.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel reclamanta solicitând schimbarea acesteia în sensul obligării pârâtei la plata de penalități, datorită faptului că, potrivit art. 1531 C.civ., creditorul are dreptul la repararea integrală a prejudiciului pe care l-a suferit din faptul neexecutării. Prejudiciul cuprinde pierderea efectiv suferită de creditor și beneficiul de care acesta este lipsit.

a) În ce situații este permisă formularea de cereri noi în apel?

b) Ce soluție va pronunța instanța de apel și cu ce motivare?

6. Transmiterea calității procesuale active operată în fața primei instanțe. Consecințele constatării acesteia în apel¹

Societatea „F.L.” SA, a promovat o cerere de chemare în judecată împotriva societății debitoare „I.S.” SRL, pentru pretenții.

La data de 21.01.2018, în timp ce cauza pentru pretenții se afla pe rol, a fost pronunțată de către tribunal încheierea prin care a fost admisă cererea petentei, societatea „F.L.” SA, s-a constatat legalitatea divizării societății, înregistrarea în registrul comerțului a mențiunilor privind divizarea parțială a societății F.L., autorizarea constituirii și înmatricularea în registrul comerțului a societății beneficiare nou-înființate „R.D.” SRL.

Astfel, în cursul procesului de primă instanță, a intervenit transmisiunea calității procesuale active, de la creditoarea „F.L.”, la societatea „R.D.” SRL. Niciuna dintre părți nu a adus la cunoștința instanței acest aspect.

Instanța a respins cererea formulată. Împotriva sentinței, reclamanta societatea „F.L.” SA, a formulat apel.

În fața instanței de apel, apelanta a recunoscut faptul că a operat transmisiunea calității procesuale active, anterior pronunțării sentinței apelate.

a) Ce soluție va pronunța instanța de apel și cu ce motivare?

III. Teste grilă

1. Căile ordinare de atac sunt:

- exclusiv apelul;
- exclusiv recursul;
- atât apelul, cât și recursul.

2. Căile extraordinare de atac sunt:

- contestația în anulare;
- revizuirea;
- recursul în interesul legii.

¹ C.A. Timișoara, Secția civilă, decizia nr. 887/1998, în Buletinul Jurisprudenței Curții de Apel Timișoara, Culegere de practică judiciară pe anul 1998, Ed. Lumina Lex, București, 1999.

² C.A. Bacău, Secția comercială, decizia nr. 1/1998, în Curtea de Apel Bacău. Practică judiciară pe anul 1998, Ed. Lumina Lex, București, 1999.

¹ C.A. București, Secția a VI-a civilă, decizia nr. 105/2016, în Săptămâna Juridică nr. 29/2016, Litteris e-Publishing.

Respect pentru oamenii și cărți

3. Dacă în dispozitivul hotărârii instanța de judecată ar indica în mod greșit calea de atac sau termenul în care se exercită:

- solicitantul nu va beneficia decât de calea de atac pe care legea o recunoaște pentru respectivul litigiu;
- solicitantul va beneficia de calea de atac stabilită nelegal de către instanța de judecată;
- solicitantul va beneficia de calea de atac pe care legea o recunoaște pentru respectivul litigiu sau de calea de atac stabilită nelegal de către instanța de judecată în raport de dispozițiile mai favorabile.

4. Termenul de apel sau de recurs de drept comun este de:

- 10 zile de la comunicare, dacă legea nu prevede altfel;
- 15 zile de la comunicare, dacă legea nu prevede altfel;
- 30 de zile de la comunicare, dacă legea nu prevede altfel.

5. Actele de administrare judiciară:

- nu pot forma obiectul vreunei căi de atac;
- pot forma exclusiv obiectul apelului;
- pot forma exclusiv obiectul recursului.

6. Obiectul apelului principal este format din următoarele categorii de hotărâri judecătorești:

- toate hotărârile pronunțate în primă instanță;
- hotărârile date în ultimă instanță dacă, potrivit legii, instanța nu putea să judece decât în primă instanță;
- încheierile premergătoare se pot ataca cu apel numai odată cu fondul, în afară de cazul când legea dispune altfel.

7. Hotărârile care nu pot fi atacate cu apel principal sunt următoarele:

- hotărârile date în ultimă instanță rămân neapelabile, chiar dacă în hotărâre s-a arătat că au fost pronunțate în primă instanță;
- partea care nu a renunțat expres la apel cu privire la o hotărâre nu mai are dreptul de a face apel principal;
- partea care a executat parțial hotărârea de primă instanță, deși aceasta nu era susceptibilă de executare provizorie, nu mai are dreptul de a face apel principal cu privire la dispozițiile executate.

8. Conform Codului de procedură civilă, termenul de apel este de:

- 10 zile;
- 15 zile;
- 30 de zile.

9. Termenul de apel curge:

- de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel;
- exclusiv de la pronunțarea hotărârii;
- exclusiv de la comunicarea hotărârii.

10. Apelul este o cale de atac:

- suspensivă de executare;
- nesuspensivă de executare;
- suspensivă de executare cu excepția cazurilor anume prevăzute de lege.

11. Întreaga procedură prealabilă apelului se realizează:

- de către completul competent să soluționeze apelul;
- de către instanța superioară celei care a pronunțat hotărârea atacată;
- chiar de către instanța a cărei hotărâre se atacă.

12. Dosarul va fi înaintat spre soluționare instanței de apel:

- ulterior redactării hotărârii atacate;
- ulterior comunicării hotărârii atacate;
- numai după împlinirea termenului de apel pentru toate părțile.

13. Apelul este o cale de atac:

- ordinară și nedevolutivă;
- extraordinară și devolutivă;
- ordinară și devolutivă.

14. Termenul de exercitare a apelului împotriva încheierii date în primă instanță de respingere ca inadmisibilă a cererii de chemare în garanție, va începe să curgă:

- în termen de 15 zile de la comunicare, pentru toate părțile;
- în termen de 5 zile de la pronunțare pentru partea prezentă;
- în termen de 30 de zile de la pronunțare pentru toate părțile.

15. Nu poate fi invocată pentru prima oară în apel:

- necompetența generală;
- perimarea cererii de chemare în judecată;
- lipsa dovezii calității de reprezentant înaintea primei instanțe.

**16. În cazul achiesării pârâtului la pretențiile reclaman-
tului:**

- hotărârea primei instanțe dată în baza recunoașterii pârâtului, este executorie de drept de la data pronunțării;
- hotărârea primei instanțe dată în baza recunoașterii pârâtului poate fi atacată numai cu apel la instanța ierarhic superioară;
- când recunoașterea pretențiilor a fost făcută înaintea instanței de apel, hotărârea primei instanțe va fi anulată în măsura recunoașterii, dispunându-se admiterea, în mod corespunzător a cererii.

**17. Potrivit principiului echipolenței, termenul pentru
declararea apelului începe să curgă de la data la care:**

- hotărârea primei instanțe a fost comunicată odată cu încheierea de încuviințare a executării silite;
- partea a cerut comunicarea hotărârii primei instanțe către o altă parte;
- o parte a formulat cerere de îndreptare a erorii materiale strecurate în dispozitivul hotărârii primei instanțe.

**18. Persoana A, în numele și pentru persoana B, a chemat
în judecată pe C și D, pentru partajarea unei suprafețe de 10
ha de teren. Acțiunea a fost admisă și pârâții au formulat apel.
Aceștia au arătat că, după introducerea acțiunii, în timp ce
cauza era pendinte la judecătoria, mandantul B a încetat din**

**viață, dar persoana A nu a adus acest fapt la cunoștința primei
instanțe. În aceste condiții:**

- mandatarul A va motiva că mandatul nu a încetat prin moartea celui care l-a dat, iar moștenitorii nu l-au retras; prin urmare, apelul va fi respins ca nefondat;
- hotărârea primei instanțe este nelegală, astfel încât apelul va fi admis și cauza rejudecată în fond, după introducerea moștenitorilor mandantului inițial;
- apelul urmează a fi respins ca lipsit de interes, deoarece apelanții critică o atitudine procesuală a mandatarului A și nu a mandantului B.

19. Procurorul poate exercita căile de atac:

- împotriva oricăror hotărâri;
- dacă hotărârea se referă la minori, persoane puse sub interdicție sau dispăruți, precum și în alte cazuri expres prevăzute de lege;
- dacă hotărârea nu s-a pronunțat într-o acțiune strict personală.

**20. În ceea ce privește limitele devolutive ale apelului și
cadrul procesual în care se soluționează această cale de atac:**

- în cazul în care reclamantul, în primă instanță, a solicitat revendicarea unui bun, acesta nu poate solicita direct, în apel, constatarea nulității titlului pârâtului;
- se vor putea cere direct în apel dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri ivite după sesizarea instanței de fond;
- nu se poate cere în apel anularea convenției pentru că prețul a fost derizoriu dacă în fața primei instanțe s-a invocat motivul de nulitate referitor la prețul fictiv.

**21. În cursul judecății apelului declarat împotriva hotărârii
primei instanțe de reclamantul A.A., în contradictoriu cu inti-
matul-pârât B.B., terțul intervenient C.C. formulează o cerere
de intervenție accesorie în favoarea intimatului B.B. După
admiterea în principiu a cererii de intervenție, intervenientul
C.C. formulează o cerere de chemare în garanție a terțului
D.D., pentru ca acesta să suporte despăgubirile la care ar urma**

să fie obligat intimatul-părât B.B. în eventualitatea în care ar cădea în pretenții față de reclamantul-apelant A.A. În acest context:

a. cererea de chemare în garanție este admisibilă în principiu, întrucât este promovată de intervenientul care poate formula cerere de intervenție accesorie în apel;

b. cererea de chemare în garanție formulată de intervenientul accesoriu C.C. este inadmisibilă, având în vedere titularul cererii și motivat de faptul că o cerere de chemare în garanție se poate promova numai în fața primei instanțe, nu și în apel;

c. cererea de chemare în garanție este lipsită de interes fiind formulată de intervenientul accesoriu C.C.

22. Încheierea prin care s-a încuviințat sau s-a respins abținerea:

a. nu este supusă niciunei căi de atac;

b. poate fi atacată pe calea cererii de reexaminare;

c. poate fi atacată cu recurs la instanța ierarhic superioară, în termen de 5 zile de la comunicare.

23. Încheierea prin care s-a admis cererea de asigurare a probelor:

a. este executorie și nu este supusă niciunei căi de atac;

b. nu este executorie și se dispune fără citarea părților;

c. este executorie și poate fi atacată în recurs în 15 zile de la comunicare.

24. În cazul în care apelul nu a fost motivat în termen legal:

a. se va anula cererea de apel;

b. se va suspenda judecata apelului;

c. instanța de apel se va pronunța, în fond, numai pe baza celor invocate la prima instanță.

25. Încheierea prin care se respinge ca inadmisibilă cererea de intervenție voluntară:

a. are caracter interlocutoriu, este motivată și nu poate fi atacată decât odată cu fondul;

b. are caracter interlocutoriu, este motivată și poate fi atacată separat numai cu apel, atunci când cererea de intervenție s-a făcut în fața primei instanțe;

c. nu este supusă niciunei căi de atac.

26. În ceea ce privește calea de atac a apelului:

a. aceasta are caracter devolutiv chiar și atunci când se solicită anularea hotărârii de primă instanță și respingerea cererii de chemare în judecată ca urmare a invocării unei excepții peremptorii;

b. în apel va putea fi invocată compensația legală;

c. apelantului nu i se poate crea, în niciun caz, în propria cale de atac, o situație mai rea decât cea din hotărârea atacată.

27. În cazul în care termenul pentru exercitarea apelului curge de la un alt moment decât comunicarea hotărârii:

a. motivarea apelului se face de la pronunțarea hotărârii atacate;

b. motivarea apelului se face până la primul termen de judecată din apel;

c. motivarea apelului se face într-un termen de aceeași durată, care curge, însă, de la data comunicării hotărârii.

28. Partea din hotărâre care poate fi atacată este:

a. în toate cazurile numai dispozitivul, deoarece este partea care se execută;

b. numai considerentele când cuprind dezlegări ale unor probleme de drept care nu au legătură cu judecata acelui proces;

c. numai considerentele când cuprind constatări de fapt care prejudiciază partea.

29. Indicarea în mod greșit de către instanță a termenului pentru exercitarea căii de atac:

a. determină suspendarea procesului, până la promovarea corectă a căii de atac;

b. constituie cauză de repunere în termen din oficiu a căii de atac;

c. determină pierderea termenului pentru exercitarea căii de atac legale.